

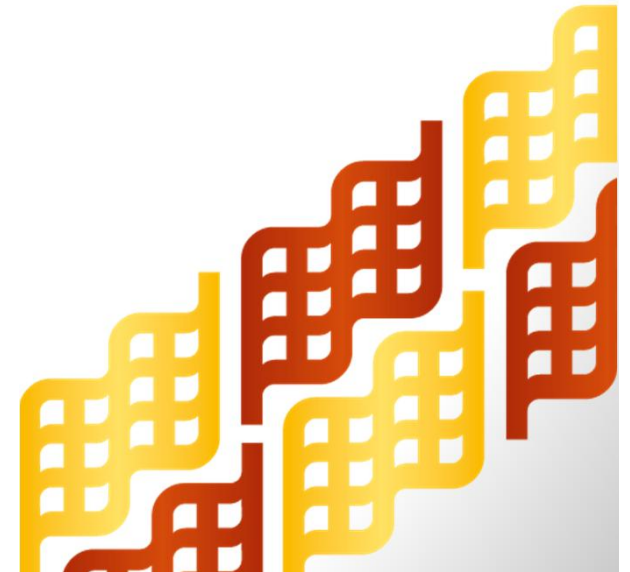

TAMPEREEN KAUPUNKI

Liikuntapalvelujen toiminta- avustusten arviointikriteerien uudistaminen

---

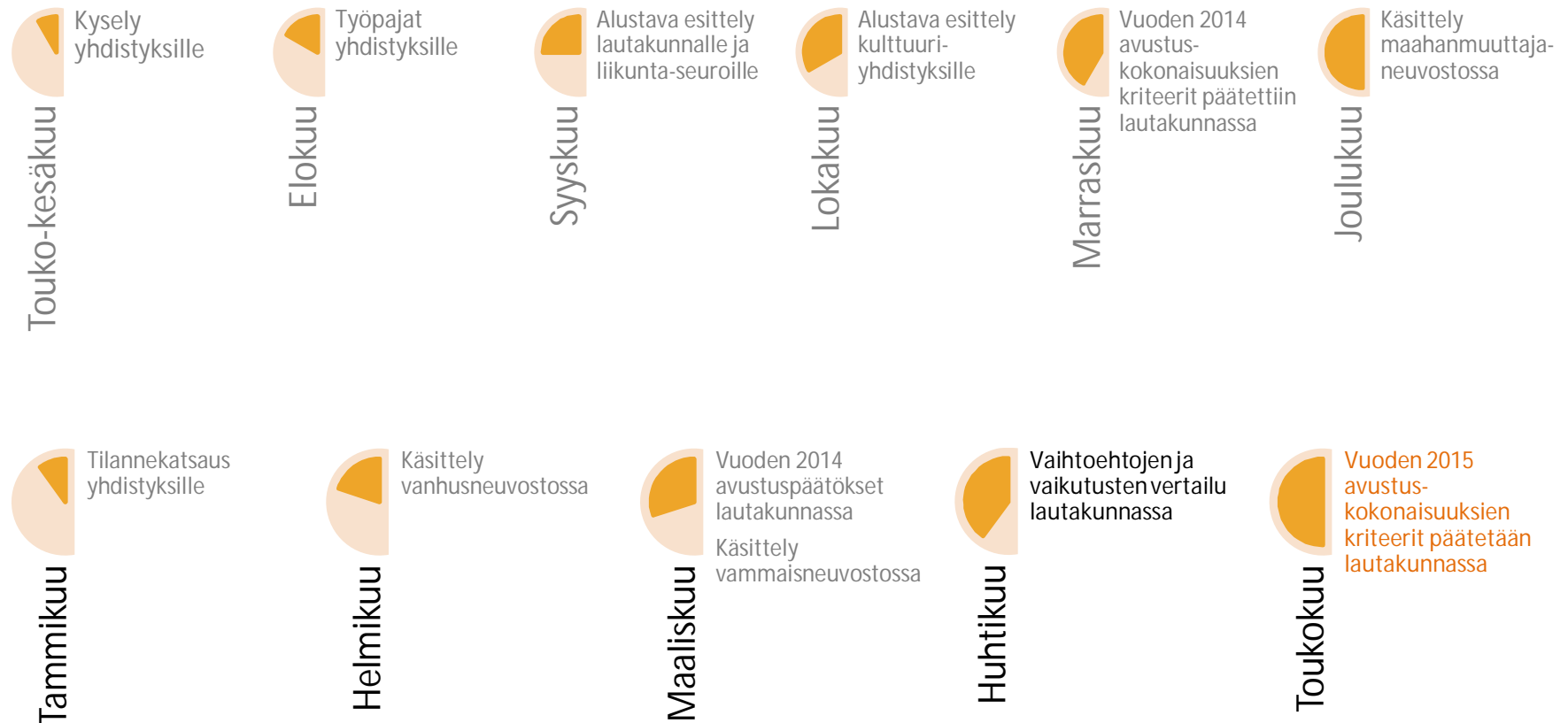
Vaihtoehtojen vertailu

Avustusuudistuksen vaiheet 2013-2014

(sivistys- ja elämänlaatu palvelujen lautakunta)

Terveyden edistämisen näkökulma

- Liikkumattomuuden aiheuttamat suorat terveystaloudelliset menot muodostava teollisuusmaissa 1,5 – 3,8 % terveydenhuollon kokonaiskustannuksista (Kolu, Vasankari ja Luoto 2014)
- Kansallisen liikuntatutkimuksen (2010) mukaan urheiluseuroissa liikkuu 14 % aikuisväestöstä. Alueellisen terveys- ja hyvinvointikyselyn (2014) mukaan tamperelaisesta aikuisväestöstä 35 % liikkuu urheiluseuroissa
- Kansallisen liikuntatutkimuksen mukaan 3-18-vuotiaista 43 % harrastaa urheiluseuroissa, 15-18-vuotiaista vain kolmannes
- Kuntien tavoitteena on mahdollisimman laajojen väestöryhmien tavoittaminen, mikä on huomioitava esim. liikuntavuoropäätöksissä ja hinnoittelussa (OKM:n julkaisu 2014:5)
- Poikkihallinnollinen yhteistyö on terveyden edistämässä keskeisessä roolissa: arkiliikunnan ja aktiivisuuden mahdollistaminen erityisen tärkeää terveyden edistämässä

Liikuntaseurojen toimintaympäristö Tampereella

Tuen eri muodot

- Liikuntaseuroille tarjotaan liikkumisen olosuhteita niin sisä- kuin ulkoliikuntaan (Liikuntapalvelut hallinnoi)
  - Ladut ja ulkoilureitit (200 km), Urheilu- ja palloilukentät (7), talviuintisaunat (4), laskettelurinteet (2), urheilupuisto, Tampereen stadion, soutu- ja melontastadion, vesiurheilukeskus
  - Sisäliikuntakeskukset (9), *koulujen liikuntatilat (55)*, uimahallit (4), jäähallit (4)
  - Liikkumisen olosuhteiden kustannukset sivelan tilauksessa 18 914 124 €
  - Liikuntaseurat liikkuvat myös lukuisissa koulujen tiloissa, joihin liikuntapalvelut palkkaa iltavalvojia, tämän subvention osuudesta ei ole laskelmaa
- Toisaalta seurat myös rakentavat omia liikuntatiloja parantaakseen olosuhteita ja turvatakseen laadukkaan ja kasvavan urheilutoiminnan

Liikuntaseurojen toimintaympäristö Tampereella

Tuen eri muodot

- Liikunnan projektituilla tuetaan tamperelaisten urheiluseurojen toimintaa (400 000 € / v)
  - kv- ja huippu-urheilutoimintaa, ystävyyskaupunkitoimintaa, poikkeavia harjoittelu- ja kilpailuolosuhteita sekä muuta merkittävää liikuntatoimintaa
- Toiminta-avustuksia myönnetään vuosittain n. 100 liikuntaseuralle (765 000 €/v)
  - tamperelaisille suunnattuun terveyttä edistävään liikuntaan, kilpa- ja huippu-urheiluun sekä niihin liittyvään kansalaistoimintaan
  - seuroissa jäseniä vähintään 50 sekä junioritoimintaa (valmistelua ohjaava periaate)
  - (kolmelle liikuntaseuralle myönnetään toiminta-avustusta myös erityisliikuntaan 5 200 € / v)

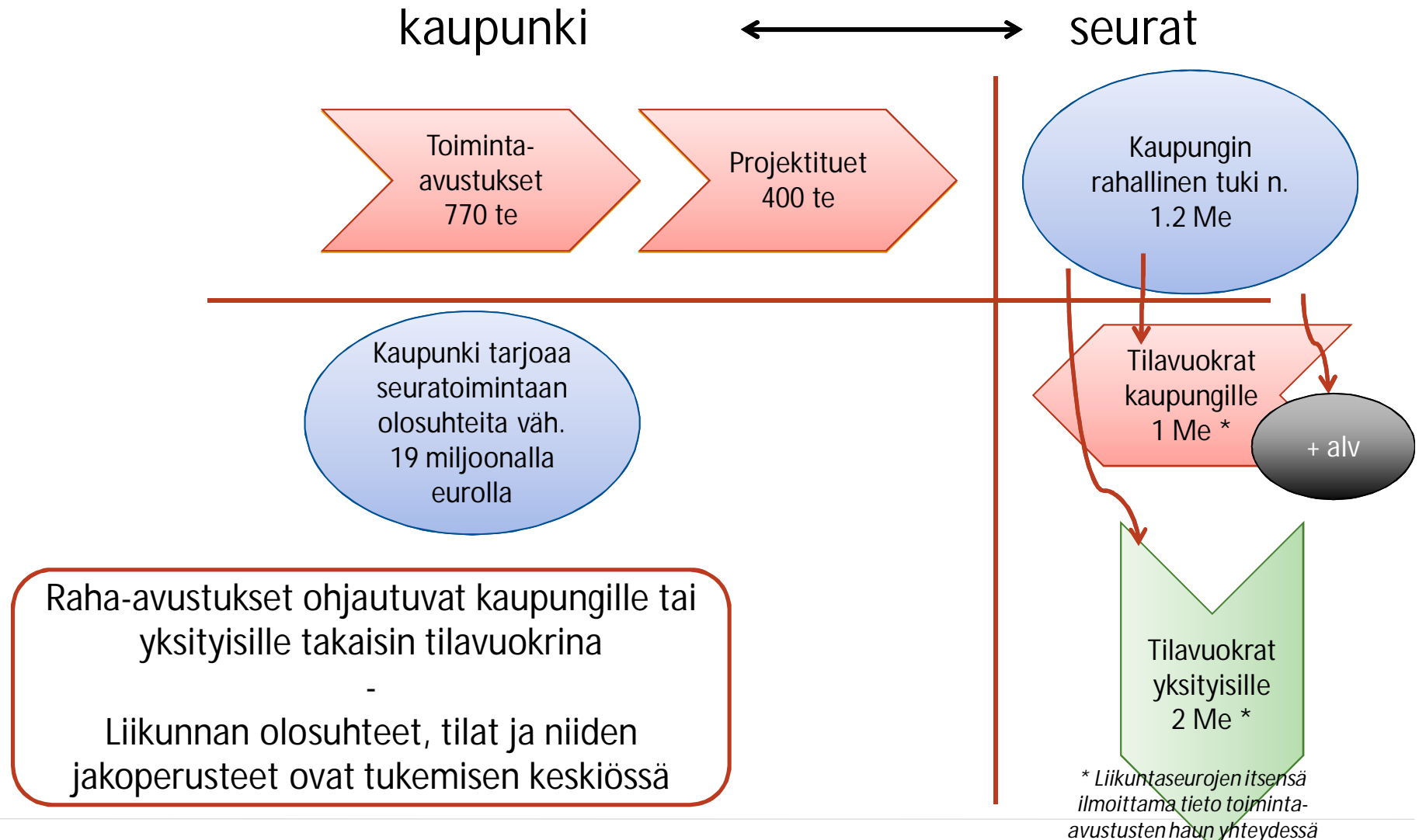
Liikuntaseurojen toimintaympäristö Tampereella

Toiminnan rahoitus ja harrastamisen kulut

- Toiminta-avustuksen osuus seuran kokonaiskuluista on todennäköisesti pieni, suurilla seuroilla useimmin alle 5 % ja pienillä seuroilla alle 10 %
- Suurin osa tuotoista on omaa varainhankintaa eli talkootyötä, osallistumismaksuja ja sponsorimaksuja
- Kaupungin välillinen tuki tilojen tarjoajana ei näy seurojen tilinpäätöksessä
- Harrasteliikunta on kallistunut käyttäjille jonkin verran, mutta erityisesti harrastusintensiteetiltään korkeiden lajien kilpaurheilu on 2-3-kertaistunut (OKM:n julkaisu 2014:5)
- Seuraavalla dialla esitetyn kaavion mukaisesti suurin osa raha-avustuksista palautuu kaupungille tilavuokrina, joita on viime vuosina nostettu useaan otteeseen. Lisäksi tilavuokrista maksetaan arvonnisävero.

Liikuntaseurojen toimintaympäristö Tampereella

Vaihtoehdot, joiden pohjalta avustuskriteerejä muokataan

- *Vaihtoehto 0 = NYKYTILA*
- **Vaihtoehto 0+ = NYKYTILA ILMAN KILPAURHEILUN PAINOTUSTA**
- **Vaihtoehto 1 = TURUN MALLI**
- **Vaihtoehto 3 = PELKKIEN TILOJEN TUKEMINEN**

Erillinen vaikutusten vertailu –asiakirja tuo esiin eri näkökulmia vaihtoehtojen tuomista vaikutuksista

Vaihtoehto 0

- NYKYTILA
  - Hakemukset arvioidaan laadullisten ja määrällisten kriteerien pohjalta pisteyttämällä
  - Avustuksia voidaan myöntää yhteisöille, joiden toiminta keskittyy pääosin tamperelaisille suunnattuun terveyttä edistävään liikuntaan, kilpa- ja huippu-urheiluun sekä niihin liittyvään kansalaistoimintaan
  - Erityisryhmien liikkumista ja kilpaurheilua tuetaan erillisellä toiminta-avustuksella (TETOLA)
  - Avustussummat määräytyvät ohjeellisesti pisteytyksen kautta, jossa seuran kilpailusaavutukset painottuvat yhtä paljon kuin esimerkiksi toimintaan osallistuneiden ja jäsenten määrä (ks. seuraava dia)

Vaihtoehto 0

- NYKYTILA
- Hakijat pisteytetään keskenään seuraavien painopisteiden näkökulmasta prosenttiosuuden mukaisella painotuksella:

Määrälliset 55 %	• Aktiivisesti osallistuneiden ja jäsenten määrä	25 %
	• Laajuus, säännöllisyys ja ympärivuotisuus (kilpailut, tapahtumat ja urheilijoiden osallistuminen)	10 %
	• Kunto-/harrasteliikunta (ohjaajat/ryhmät)	10 %
	• Toiminnan rahoitus ja avustuksen tarve (mm. harjoitus- ym. maksut)	10 %
Laadulliset 45 %	• Seuran parhaat saavutukset (kilpailumenestys ym.)	25 %
	• Toiminnan vastaavuus kaupungin strategisiin tavoitteisiin ja ydinprosessia koskeviin tavoitteisiin hyvinvointisuunnitelmassa	15 %
	• Toiminnan suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus (selkeät suunnitelmat ja kuvaukset)	5 %

Vaihtoehto 0+

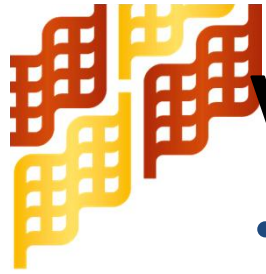
- NYKYTILA ILMAN KILPAURHEILUN PAINOTUSTA
  - Kokonaisuuden nimi: Liikuntapalvelujen avustukset
  - Avustamisen tavoitteena on pääosin tamperelaisille suunnatun terveyttä edistävän liikunnan edistäminen ja siihen liittyvän kansalaistoiminnan tukeminen, kilpa- ja huippu-urheilu jää mainintana pois
  - Kirjataan kriteereihin myös edellytys lapsille ja nuorille järjestettävästä harrastetoiminnasta ja 50:n harrastajan vähimmäismäärästä
  - Erityisryhmien liikkumista tuetaan edelleen erillisellä toiminta-avustuksella (TETOLA) nimikkeellä *Soveltavan liikunnan avustukset*
  - *Pohdittavaksi: Irrotetaan erillinen kertaluonteisesti haettava määräraha ulkoliikunnan olosuhteiden omaehtoiseen edistämiseen (esim. skeittiramppien rakentaminen, ulkoilureittien kunnostaminen)*

Vaihtoehto 0+

- NYKYTILA ILMAN KILPAURHEILUN PAINOTUSTA
- Arvioinnissa painotetaan aiempaa enemmän osallistuneiden määrää ja laadullisella puolella kilpailumenestystä ei painoteta lainkaan
- Alle 20-vuotiaiden osuus painottuu voimakkaasti pisteytyksessä
- Määrällisessä arvioinnissa pisteytetään myös muiden tilojen käytöstä syntyneiden kustannusten osuutta

Määrälliset 80 % (+ 25 %)	• Aktiivisesti osallistuneiden määrä (<i>ei jäsenmäärä</i>)	25 %
	• Alle 20-vuotiaiden osallistuneiden määrä	35 %
	• Laajuus, säännöllisyys ja ympärivuotisuus (kilpailut, tapahtumat ja harjoitukset)	10 %
	• Kaupungin ulkopuolisten tilojen käytöstä syntyvät kustannukset	10 %
Laadulliset 20 % (- 25 %)	• Kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden laaja-alainen edistäminen	15 %
	• Toiminnan suunnitelmallisuus ja tavoitteellisuus	5 %

Vaihtoehto 1

- "TURUN MALLI" (1/2)
  - Avustusmääräraha jaetaan toiminta- ja tila-avustuksiin
  - Seuroja tuetaan liikuntatoiminnan määrään perustuen
    - Lasten ja nuorten liikuntakertojen painokerroin on suurempi kuin yli 20-vuotiaiden
    - Liikuntatilat tarjotaan maksutta alle 20-vuotiaiden toimintaan (vuorot, joissa kaikki osallistujat ovat alle 20-vuotiaita)
    - Erityisryhmien ja eläkeläisten liikuntasuoritteita tuetaan erillisellä määrärahalla
  - Tila-avustuksella kompensoidaan yksityisten tilojen käyttöä
    - Avustus kohdistuu paitsi liikuntaseuroihin, myös erityisryhmien, eläkeläisten ja maahanmuuttajien liikuntaa järjestävien yhdistysten yksityisten tilojen käyttöön
    - Tuetaan prosentuaalisella tavoitetasolla, joka on korkeampi lasten ja nuorten liikunnan osalta (esim. Turussa lasten ja nuorten tavoiteprosentti 65-75% ja aikuisten 20-25%)

Vaihtoehto 1

- "TURUN MALLI" (2/2)
  - Avustukset määrittyvät täysin laskennallisesti eikä harkinnanvaraista arviointia ole esim. kilpailutoiminnan, strategisten tavoitteiden tai suunnitelmallisuuden osalta
  - Arviointi perustuu yhdistysten toimittamiin yhteenvetoihin ja niiden todenmukaisuutta valvotaan pistokokein

Vaihtoehto 3

- "PELKKIEN TILOJEN TUKEMINEN"
  - Tuetaan pelkästään tiloja, ei toimintaa
  - Jaetaan seurat kaupungin tiloissa toimiviin ja yksityisissä tiloissa toimiviin (mukaan lukien erityisryhmät)
    - tuetaan vain yksityisissä tiloissa toimivia laskennallisella prosenttiosuudella
  - Kaupungin tilat ovat ilmaisia 100 % lapsista ja nuorista koostuvilla liikuntavuoroilla (rahoitetaan aikuisten liikuntavuorojen kallistumisella)
  - Edellyttää resurssien ohjaamista tilojen käytön raportointia helpottaviin sähköisiin työkaluihin sekä kiertävään valvontaan tiloissa
  - Sisällöllisen arvioinnin painopiste siirtyy täysin tiloja hallinnoivalle taholle eli Liikuntapalveluille, joka jakaa vuorot hakemusten mukaan